

Posudek diplomové práce

Student: Helena Pěstová
Obor: španělština
Téma práce: *Irealita v krátkých prózách Josého Donosa : Tres novelitas burguesas*
Rozsah: 72 stran
Vedoucí: Doc. PhDr. Hedvika Vydrová
Oponent: Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.
Datum obhajoby: 26. 9. 2006

Cestu k výpravnému dílu Chilana Josého Donosa (1924-1996) otevřel Heleně Pěstové jeho román *El obsceno pájaro de la noche* (1970, Obscenní pták noci), kterým se zabývala ve své seminární a později Písemné práci). Již tehdy ji, mezi jinými náměty, zaujal fenomén, který, inspirována Oviedem, pojmenovala jako irealitu. Pro jeho další zkoumání v širších souvislostech Donosova díla si zvolila soubor krátkých próz *Tres novelitas burguesas* (1973, Tři měšťácké romány). Taková volba může na první pohled působit překvapivě. Toto dílo představuje jakési intermezzo mezi nepochybně stěžejními Donosovými opusy – již zmíněným Obscenním ptákem noci a dalším rozsáhlým a složitě komponovaným románem *Casa de campo* (1978, Letní sídlo). Je vyvázáno z chilských souvislostí, které představují významnou spojnicí mezi oběma romány a tvoří výchozí základnu pro jejich oscilaci mezi „realitou“ a „irealitou“, a je také vyvázáno ze zákonitostí románové stavby.

Výběr díla odlišné povahy (a přesto spjaté s celkovou poetikou Donosových próz) umožnil diplomandce svým způsobem „obnažit“ jisté výpravné principy Donosova díla.

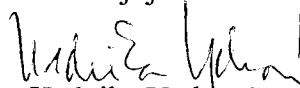
Analyticko-interpretací části práce předeslala pasáže teoretické a literárně historické, v nichž se ujala nesnadného úkolu: jednak žánrově vymezit krátkou prózu na pozadí románu, novely a povídky, jednak začlenit Donosovy prózy do souvislostí hispanoamerické a chilské povídky. Pokud jde o první z úkolů, myslím, že se jí podařilo vyrovnat se s neobyčejně rozkolísanými názory teoretiků na krátkou prózu a poukazem na možnou ironii přítomnou v názvu souboru si vytvořit můstek k vlastnímu rozboru textů. V druhém záměru oceňuji schopnost selekce tendencí, autorů i děl, která opět otevírá cestu k další analýze (např. pokud jde o surrealismus).

Jádrem práce (str. 20-64) je detailní a důmyslné zkoumání prvků, které konstituují donosovskou irealitu. Je soustředěno k mikrosvětlu postav, v němž odhaluje pnutí mezi hledáním identity a autentičnosti a potřebou předstírat a hrát jistou roli. Úzkost (existenciální i sociální), maska, karikatura, zvěcnění (proměna v loutku či mechanismus), vztah pohlaví, ambivalence, uzavřenost prostoru, svět tady a tam, destruktivní vpád „vnějšího“ světa do „vnitřního“ (zde by se nabízelo porovnání s výpravným světem Cortázarových povídek) – to jsou hlavní fenomény, jimiž se Helena Pěstová zabývá, a to jak v úhrnu zvolených próz, tak v jednotlivých příbězích. Závažná (byť nevelká rozsahem) je také kapitola věnovaná vyprávěči, kde autorka odhaluje jeho stěžejní roli při utváření oné specifické ireálné perspektivy.

Práce Heleny Pěstové dokládá nejen poučenost sekundární literaturou, ale především schopnost samostatného čtení a interpretace. V mnoha pasážích nabízí strhující četbu. Je cenným přínosem k rozsáhlé kritické literatuře Donosovu dílu věnované. Oceňuji také to, že se její autorka ujala nelehkého úkolu přeložit do češtiny citace z Donosových textů.

Práci doporučuji přijmout k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako

výbornou.

Doc. PhDr. Hedvika Vydrová

V Praze 19. 9. 2006